A°. 1809. N°. 50

LEYDSE COURANT.

WOENSDAG DEN 26 APRIL

DUITSCHLAND.

NEURENBERG den 14 April. Zyne Excel. de Marschalk Hertog van Auerstädt (Davoust) heeft de volgende Dag-ordre doen afkondigen.

Hemau den 12 April

Leger van den Rhyn!

Soldaaten! Z. M. de Keizer van Oostenryk heeft de Vyandelykheden, den 8 dezer, doen beginnen; zyne Generaals en Chef hebben dezelven den 9 aangekondigd. Gy hebt de Wapenen opgevat. De Dag-ordres van het Oostenrykse Leger zyn Schimpfschriften. Op deze wyze tast men de Soldaaten van Keizer Napoleon niet aan. Men dreigt, om ons op de Slagvelden van Marengo en Ulm met schande te overladen. Uw gedrag zal toonen, of men recht heeft, zulke bedreigingen te doen. Soldaaten! onze welbeminde Souverein, eerste Consul zynde, heeft den Vreede aangeboden; de Keizer van Oostenryk heeft dien geweigerd: Marengo heeft hem tot denzelven genoodzaakt. De Engelschen hebben het verdrag van Amiëns verscheurd. Onze Souverein had zyne Legers op de Kusten van Frankryk byeen gebragt; de Keizer van Oostenryk bediende zich van dat oogenblik, om, zonder Oorlogsverklaaring, in het Gebied van onze Geallieerden te vallen en het onze te bedreigen; Ulm heeft den Vyand van onzen Souverein tot den Vreede gedwongen. In deze omstandigheden heeft Z. M. de Keizer van Oostenryk, zonder dat er eenige schyn van misverstand tusschen de beide Mogendheden plaats had, het Grondgebied van onze Geallieerden bedreigd, en geloovende in staat te zyn, heeft hy de vyandelykheden begonnen. De Bestuurders van dat Cabinet hechten zeer veel belang aan de uitwerkselen van hunne Schotschriften. Ongelukkig die geenen, die er de verspreiders van zyn, en onlusten zoeken te veroorzaaken! De Militaire Wetten en het Krygsrecht zullen hen spoedig richten.

Soldaaten! Duitschland heeft, in weerwil van den laster dezer Schotschriften, recht aan uwe Krygstucht gedaan. Gy voert den Oorlog niet tegen de Inwooners, de ongelukkige slagtoffers van de driften van dat Huis van Oostenryk, dat, door zyne eerzucht, zo veele bladzyden der geschiedenis met bloed geverwd, en alle de Volken, door zynen verregaanden hoogmoed, in opstand gebragt heeft. Een Soldaat van Napoleon moet zonder berisping en zonder vrees zyn. Indien in onze gelederen zich Lieden bevinden, die de grondbeginselen der Krygstucht zodanig vergaten, dat zy door roovery hun Uniform onteerden, zo zouden zy spoedig gestraft worden. De gevolgen van dezen Oorlog zyn zeker; dezelve wordt ondersteund door Keizer Alexander, die, in Vreede zo wel als in Oorlog, getrouw aan zyne verbintenis is; door zyne Legers, die gy hoog acht; door de verbonden Souvereinen, die willen, dat wy hen wreeken, en, voor het toekomende, voor de eerzucht van onzen eeuwigen Vyand beveiligen; en, eindelyk, door de rechtvaardigheid van onze zaak. Uw moed en de genie van onzen Souverein, die, wanneer het tyd zal zyn, te midden van U zal wezen, zyn de zekere waarborgen van uwe zegepraal.

(*get.*) *Marschalk Hertog van Auerstädt.* (DAVOUST.)

DRESDEN den 14 April. Eergister heeft men alhier vernomen, dat de Heer Baron von Anstetten, Rus-Keizerlyk Zaakgelastigde te Weenen, den 5 dezer aan het Oostenrykse Hof eene Nota heeft overgeleverd, inhoudende, dat het Rusfische Hof zich in geene verdere Vredesonderhandelingen met Engeland zal inlaten, zo lang het tegenwoordige Ministerie aan het hoofd der zaaken zich bevindt, en dat voor het overige Zyne Majesteit, Keizer Alexander, met Zyne Majesteit Keizer Napoleon, in Vrede en Oorlog, allernaauwst verbonden blyft. Deze Nota zou een gevolg zyn van een onlangs in de Weener Hof-Courant gevonden Artykel, waarin van nieuwe onderhandelingen tusschen de Hoven van Petersburg en Londen gesproken wordt. Men voegt daar by, dat de Rusfische Gezant alhier, aan ons Hof een officieel berigt van de overhandigde Nota heeft gegeven.

HAMBURG den 18 April. In eene Bylage by de Weener Hof-Courant, welke het Armée-bevel van den Aartshertog Karel bevatte, vindt men ook eene Proclamatie van Keizer Frans aan de Volken van Oostenryk, geteekend uit Weenen den 8 April, waar van de hoofd-inhoud hier op nederkomt. Zyne Majesteit begint met de verklaring, dat hy naar het Leger vertrekt, na, sedert drie Jaren alles gedaan te hebben, wat maar eenigzins bestaanbaar was met de onafhanglykheid der Oostenrykse Monarchie, om door vreedelievende maatregelen met den Keizer van Frankryk den Vreede te behouden, doch dat zyne pogingen vruchteloos zyn geweest; daar het scheen, dat ook Oostenryk, even als zo veele andere Staten, tot bukken zou moeten worden gebragt. Dat hy, ten einde het bestaan dier Monarchie op haar zelve te verdedigen, alle krachten had ingespannen, en dat ook zyne geliefde onderdanen aan zyne oproeping gehoor hadden gegeven, hunne liefde tot het Vaderland betoonden, en aanspraak hadden op den dank van hunnen Vorst en hunne Naneven. Dat het alleen zelf-verdediging was, en geen vyandelyke aanval van den kant des Oostenrykers, die hen tot uitbreiding hunner magt had genoodzaakt, doch dat men die vermeerdering niet had willen gedogen, en geëischt dat dezelve terstond zoude ingetrokken worden, enz. Aan dezen eisch kon men geen gehoor geven en nu trokken de Fransche Legers tegen de Oostenrykers aan. Doch de Keizer vertrouwde op God, op de dapperheid zyner Legers, op de heldhaftige aanvoering van zyne Broeders, die aan hunne spitse staan, en op zyn geheele geliefd Volk. De opofferingen, die de Oorlog vorderde, waren groot, maar zy moesten zo groot wezen, om het bedoeld oogmerk van zelfsbehoud te bereiken. Het geen zyn volk reeds gedaan had was den Keizer een waarborg voor het geen het nog doen zou; elk die de Wapenen niet droeg, zou toch tot behoud des Vaderlands medewerken: ieder een zou bewyzen geven van bereidvaardigheid, goeden wil, orde, ondergeschiktheid en goed vertrouwen; alle deugden waarin de waare kracht van een volk bestaat: doch zy hadden die reeds bewezen. Daar door wierd de Oorlog ook onder betere uitzigten dan te voren begonnen; voorspoed moest hen niet nalatig doen worden, tegenspoed moest hen niet nederslaan; standvastige moed overwon alle moeilykheden; nieuwe voordeelen vergoedden de verliezen; de zaak, waarvoor zy ten stryde gingen, was rechtvaardig.

„De Voorzienigheid (dus eindigt Z. M.) verlaat die genen niet, welke zichzelve niet verlaaten. Ik bouw op uwe liefde, op uwe beproefde trouw jegens uwen Vorst en het Vaderland; bouwt gyl. ook op de vaderlyke voorzorgen van uwen Monarch, die zyne geluk zaligheid in de uwe vindt."

Het Armee-bevel van den Aarts-Hertog Karel bevatte onder anderen het navolgende: „Al spoedig zullen vreemde Trouppes, ten naauwsten met ons vereenigd, den gemeenschappelyken Vyand bevechten." De bovenstaande Proclamatie van Keizer Frans, behelst, gelyk uit den opgegeeven inhoud daar van blykt, echter niets van deze vreemde Trouppes.

FRANKFORT den 18 April. Des avonds laat van den 15 dezer is Keizer Napoleon te Stuttgardt aangekomen, en moet den volgenden ochtend de reis naar Donauwerth hebben voortgezet, waar reeds sedert des avonds laat van den 13 dezer de Prins van Neufchatel zich moet bevonden hebben. De Marschalk Massena heeft, naar men vernoemt, zyn Hoofdkwartier van Ulm naar Augsburg overgebragt, en de Hertog van Auerstädt, onder wiens bevelen zich zulk eene geduchte Armée in Frankenland verzameld heeft, is met die geheele Armée naar de Opper-Paltz opgebroken.

HOLLAND

AMSTERDAM den 23 April. By Koninglyk Besluit van den 19 dezer Maand, is gedaan de navolgende benoeming, als: Van den Heer Jan Adriaan Rochussen, tot Commis van Aanneeming by het Zuider yk Departement der Marine, en zulks in plaatse van deszelfs Vader, Isaac Rochussen, op deszelfs verzoek, uit gemelden post ontslagen.

Den 20 Maart heeft de Staatsraad *Elout* aan het Wetgevend Ligchaam overgebragt het WETBOEK *op de regterlyke instellingen en regtspleging*, en by die gelegenheid in eene Aanspraak, de hoofdtrekken dier inrigtingen aan gemeld Wetgevend Ligchaam bekend gemaakt.

Dit Wetboek is verdeeld in drie Boeken. Het eerste, behelzende het geen tot de regterlyke instellingen en werkzaamheden betrekking heeft, bepaalt, dat de kennisneming van sommige zaken en de regtsdwang over sommige Personen verblyven aan zodanige Vierscharen en Regters, als waarin die, volgens byzondere Weeten zyn toebetrouwd, zo als de misdaden van 's Lands Krygsvolk, omschreven in het Reglement van Krygstucht; de misdaden begaan in 's Lands dienst ter Zee; de zaken, rakende den ophef der middelen te Water, en de misdaden der 's Lands Bedienden hieromtrent bedreven; de Buiten en Pryzen op Zee genomen; de Zeeroveryen in volle Zee; de zaken, rakende het Loots-wezen.

De gewone Regtsmagt over alle andere Personen en Zaken is opgedragen aan de volgende Regtbanken: 1°. het Hoge Geregtshof; 2°. de Geregtshoven van Appèl; 3°. de Vierscharen, en 4°. de Burgerlyke Regtbanken.

De Universiteits Vierscharen, Heemraadschappen, Dyk-Collegiën, Zylvesteryen, Kamers van kleine Zaken, van Asfurantie, van Zeezaken, van Desolate Boedels, van Humelyks-zaken en dergelyken, blyven op den tegenwoordigen voet bestaan, tot dat by byzondere Wetten nadere bepalingen deswegens zullen gemaakt zyn.

Er zullen vier Hoven van Appèl over het geheele Ryk zyn, als: een, over Maasland, Zeeland en Braband, gevestigd in den Haag; — een, over Amstelland en Utrecht, gevestigd in Utrecht; — een, over Gelderland, Overysfel en Drenthe, gevestigd in Deventer; — een, over Groningen, Vriesland en Oost-Vriesland, gevestigd in Groningen.

Er zullen 40 Vierscharen zyn, welkers werking geregeld en gelykmatig zyn zal. Aan ieder dezer Vierscharen is een bepaald Regtsgebied aangewezen, binnen welk de beheering der Crimineele Justitie hen gegeven is.

Aan deze Vierscharen is, behalven de Crimineele Regtspleging in gemeld Regtsgebied, nog opgedragen de oefening der Civile Justitie over de Stad of Plaats, waar zy gevestigd zyn, en derzelver Jurisdictie, waar door het bestaan van afzonderlyke Burgerlyke Regtbanken aldaar vervalt; doch in andere Plaatsen zullen dezelve, waar zy nodig geoordeeld worden, blyven bestaan, zynde aan de Hoven de verpligting opgelegd, om binnen 6 Maanden na derzelver oprigting, over de plaatsing, splitsing en zamenvoeging der Burgerlyke Regtbanken hunne gedagten optegeven.

De Regtsmagt der Vierscharen, en der eigenlyk gezegde Burgerlyke Regtbanken, is, met betrekking tot de Civiele Justitie, volkomen gelyk. Deze blyft dus in den eersten aanleg by zodanige Collegiën, als by welken dezelve van ouds te huis hoorde. Van beider Vonnissen valt, onder de bepalingen by de Wet gemaakt, hoger beroep aan de Geregtshoven; zynde de algemeene bepaling der Wet, dat over elke Zaak twee uitspraken zullen gaan, eene ter *eerste instantie* en eene *by appèl*.

Aan beide Collegiën is nog, in zekere gegeven omstandigheden, opgedragen de bevoegdheid tot het aanstellen, ontslaan, en afstellen van Voogden over minderjarigen, het toevoorzigt op de Regten en belangen van afwezende, onbekende, of onzekere Personen, het plaatsen van Sequesters en Curators in Insolvente, afgestane, verlate of onbeheerde Boedels, het vermogen, om iemand wegens zinneloosheid, verkwisting, of andere dergelyke redenen optesluiten, en wat van dien aard meer is.

Deze beide Collegien oeffenen nog, in hunne betrekking als Civiele Regtbanken, de Judicature over alle Calanges en Civiele Actien, wegens Boeten en Breuken, voortspruitende uit eenige byzondere Wetten, Keuren of Ordonnantiën, en de beoordeeling en bestraffing van geringe excessen en ongeregeldheden; alles echter tot zekere hoogte en onder de nodige voorzorgen.

De Judicature wegens de middelen te Lande is ter eerster instantie aan de Vierscharen, en, by hoger beroep, aan de Geregtshoven van Appèl, en, in enkele gevallen, ook aan het Hoge Geregtshof opgedragen.

Ten aanzien der Judicature- en wyze van Regtspleging, moeten de Hoven en Vierscharen zig naar het Reglement van den 17 January 1806. en de verdere Ordonnantien, hier op gemaakt of nog te maken, gedragen.

De openbare Aanklagers genieren eene vaste bezoldiging en hebben geen deel in de boeten; hoe zeer echter in bysondere gevallen aan hen eene buitengewoone beloonin

J. J. THYSSENS, *Boekverkoper te Leyden, zal* OP MAANDAG DEN 8 MEY 1809, *en de twee volgende dagen, verkoopen: Eene fraaije en welgeconditioneerde Verzameling* LATYNSCHE, FRANSCHE en NEDERDUITSCHE BOEKEN, *bestaande in* GODGELEERDE, KERKVADERS *enz.*, GRNEES- *en* HEILKUNDIGE, HISTORISCHE, CLASSIQUE *en veele voornaame en kostbare Werken voorkomen. Nagelaten door de Wel-Ed. Heeren* J. F. VAN INNIS *en* J. W. ROTHMEYER, *in hun Leven Rz. C. Pr. en* PASTOORS, *te* LANGENDYK *en* VOORBURG; *zo N. N.*, MED. DOCTr. *De Catalogus hier van is by bevragen, en alom à 2 Stuiv. te bekomen.*

G. TOORENBURG, W. REBEL, G. W. LOHMAN, G. ALTIUS, J. JARMAN, G. A. JAGERS, GEVOS. G. SCHIMMEL, J. E. EMR. RIDELOPS, Makelaars, zullen op Maandag den 15 Mey 1809, te Amsterdam in 't Oudezyds Huis-Logement, verkoopen: No. 1. Een partye, uitmuntende Kaneel, No. 2. Een DITO, No. 3. Twee hegt sterke en wel doortimmerde WINKEL-HUIZEN, No. 4. Een hegt sterk en wel doortimmerd HUIS en ERVE, staande en gelegen in de Schoorsteenmaker Straat, aan de Sluis, ter meer Wyk, de vyfde plaats van de Haarlemmer-Weg, met zyn Heren-Huizing, Koetshuis, Stalling voor zeven Paarden, Tuinmans-Woning, fraaije Coepel, Loots tot berging voor Tuinmans-Gereedschappen, Kolkhaas, vaste Draaf- en Perfect-kasten, en verdere Getimmerten, Bepoting en Beplanting &c. &c., benevens vier Kampen welonderhoudende Weylanden, staande en gelegen op de Nieuwe Heeren Gragt, over de Plantage, D. 4. G. 10. No. 48. No. 2. Een DITO op dezelve Gragt, met de Huizinge daar agter in de Gang tot in de Rapenburger Straat, D. 4. G. 10. No. 59. No. 3. Twee hegt sterke en wel doortimmerde WINKEL-HUIZEN en ERVEN, onderde D. K. staande voor aan in de N. S., by den Vygen Dam, D. 1. G. 7. No. 55 en 56. No. 4. Een hegt sterk en wel doortimmerd HUIS en ERVE, staande in de Amstel-kerk Straat, Zuid Zyde, tusschen de Weesper Straat en Binnen Amstel, D. 5. G. 21. No. 40. No. 5. Een DITO in dezelve Straat, D. 5. G. 21. No. 39. No. 6. Een HUIS in de Foelie Straat, Noordzyde, het vierde Huis van de Rapenburger Gragt, D. 3. G. 29. No. 36. En No. 7. Een HUIS, staande aan het einde van de Kleine Oosterburger Straat, het achterste Huis van de Room-Ey, D. 3. G. 25. No. 41.: breeder by Billetten, en te zien No. 1, 2, 4 en 5 's Woensdags, van 11 tot 2 uuren; mits No. 1. met een Briefje door een der Makelaars onderteekend; No. 3. Ding dag en Donderdags, van 11 tot 2 uuren; No. 6 en 7. dagelyks. De Bewyzen van Eigendom en Veilbriefen zyn vier dagen voor- en op de Verkoopingdagen te zien aan 's Kantore van den Notaris Mr. J. F. KLINKHAMER, op de Bloem Markt. NB. Deze Perceelen zyn inmiddel. UIT DE HAND TE KOOP.

voor betoonde vlyt en werkzaamheid zal toegelegd worden; zullende aan 's Rykskasse verantwoord worden alle de inkomsten, welke by de Regtbanken of openbare Aanklagers op eenigerleie wyze genoten worden; als daar zyn: Boeten, Leges, Jura, Sportelen en wat van dien aard meer is.

De kosten, welke aan de oprigting en het bestaan van het Hooge- en de andere Geregtshoven verbonden zyn, als mede de kosten, op de Crimineele Regtspleging in het algemeen vallende, zullen uit 's Rykskasse betaald worden.

Omtrent de middelen, welke noodzakelyk zullen zyn, om 's Lands Kas tot die betalingen in staat te stellen, heeft Z. M. zich voorbehouden eene nadere Wet aan deze Vergadering voorteedragen, na welker vaststelling zullen vernietigd worden alle Octrooijen tot het gaderen van eenige Penningen, by omslag of anderzins, gelyk dan ook de Plaatselyke en Districts-Belastingen vernietigd zullen worden, of verminderd, in evenredigheid van het geen by die Kassen, door het ophouden der daaruit bevorens gedane betalingen voor kosten van Justitie, wordt bespaard en uitgewonnen. En ten einde te zorgen, dat allen, die by eenig Regterlyk Vonnis tot gevangenis verwezen zyn, op eenen gelyken en behoorlyken voet behandeld worden, zullen ook de kosten op de verzorging en verpleging dezelven, en op het onderhoud der Tuchthuizen, ten laste van het Land komen, met dien verstande, dat het Bestuur der Steden, of Plaatsen, alwaar zodanige Tuchthuizen aanwezig zyn, gehouden zal wezen dezelve, met de daartoe behorende Fondsen, aan het Ryk afteslaan.

Daarentegen, zullen de kosten op het onderhoud der Regtkamers, waar de Vierscharen vergaderen, met het geen daartoe behoort, komen ten laste der plaatsen, waar die Vierscharen gevestigd zyn.

De kosten op die civiele Regtbanken en de Burgerlyke Regtspleging vallende, zullen mede door de Gemeenten, over welken die Regtbanken gesteld zyn, gedragen worden.

Het 2de en 3de Boek handelt over de eigenlyk gezegde Regtspleging, of Manier van Procederen.

De manier van Procederen in civiele zaken vangt aan met zeer naauwkeurige bepalingen omtrent den bevoegden Regter, voor welke alle actien, het zy persoonele, het zy reële, moeten worden ingesteld over het algemeen; en het zy dan, volgens de daargestelde regelen, de Regter van de woonplaats, van het toevallig verblyf, van de ligging der Goederen, of eenig ander in aanmerking kome, een algemeen voorschrift bepaalt, dat voor de civiele Regtbanken ter eerster instantie dienen zullen alle burgerlyke zaken, waar van de kennisneming niet by uitsluiting aan andere Collegien is opgedragen.

In geene zaken, welker aard dit toelaat, zal immer een regtsingang verleend worden, dan nadat de Regter vruchteloos beproefd zal hebben, partyen te vereenigen.

Die geene, welke iemand voor den Regter wil dagvaarden, moet zig vooraf by Requeste aan den Regter wenden, en onder zyn Request stellen eene lyst van alle stukken en beschreiden; waarvan hy tot betoog zyner aanvrage gebruik wil maken; zynde by de wet voorgeschreven, hoe deze Requesten moeten worden ingesteld. De eischer moet dus by het aanvangen van het regtsgeding in alles gereed zyn; hy is verpligt, om op aanvrage van den gedaagden te geven visie, en te leveren kopyen, der by hem inteleveren stukken, en daar tegen is weder de gedaagde verpligt, om, dadelyk na dat de eisch is gedaan, te aantwoorden, en ook eene lyst der stukken onder de conclusie te stellen, waarvan hy gebruik wil maken. De eischer heeft weder de bevoegdheid, om by replicq, den gedaagden, by duplicq, zodanige bewyzen overteleggen, als ter wederlegging van het beweerde hunner party dienstig zyn. Daar mede is de zaak voldongen; en er blyft niets meer overig, dan het formeel beleggen van getuigen.

Gemelde Request, om regts-ingang, moet door een Praktizyn ondertekend, en wyders al het geen tot het werk der rolle behoort, door een Praktizyn, daar toe behoorlyk gemagtigd, verrigt worden: alleenlyk in twee gevallen zyn de Partyen ongehouden tot het gebruiken dier Praktizyns: het is by de comparitien tot accord, en by het mondeling of schriftelyk voordragen der zaak, zo zy vermenen, dat zulks met hun belang overeenkomstig is, en onder voorwaarde, dat drift of onkunde hen zulks niet verhindert.

Ten opzigte der Wisselbrieven word door de ontworpen Manier van Procederen geene verandering gemaakt in de byzondere verordeningen en customen, hieromtrent in de verschillende plaatsen aanweezig.

Betrekkelyk de zaken, rakende Boedels, word ten opzigte van het voorslaan en tot stand brengen van een accord met de Schuldeischers bepaald, dat, daar er enkele gevallen kunnen bestaan, in welke, ook buiten de in deze wet opgenoemde omstandigheden, de meerderheid der Schuldeischers voor de minderheid zou moeten wyken, of ook andere oorzaken, waarom het accord niet tot stand gebragt was, niet zouden behoren te werken, aan den Koning de magt voorbehouden is, om het accord te bevestigen.

De gevallen, waarin arresten gedoogd zullen worden, zyn merkelyk verminderd en de wyze, om dezelve te werk te leggen, is minder gemakkelyk gemaakt, dan zy hier en daar was.

By alle Regtbanken en zelfs by de Hoven zal in kleine zaken summier en zonder figuur van Proces worden regt gedaan.

Voorts zyn in dit ontwerp bepalingen gemaakt betreklyk het vervolgen der zaken na het voldingen, en de pligt der Regters by de vonnissen, als mede betrekkelyk het hoger beroep, en eindelyk omtrent al het geen betrekking heeft tot de gevallen, in welke de beslissing der zaken door de partyen aan scheidsmannen, of arbiters verbleven is.

Ten opzigte der Manier van Procederen in crimineele zaken, zyn in dit ontwerp naauwkeurige bepalingen gemaakt, ten aanzien van de bevoegdheid des Regters, in de gewone gevallen; de regtsmagt van het Hooge- en de andere Geregtshoven.

De crimineele regtsingangen zyn: of aantasting by lyve, of dagvaarding in persoon, of gewone dagvaarding ter crimineele rolle; in welke gevallen elk dezer regtsingangen moet verleend worden, word by hetzelve naauwkeurig omschreven. De dagvaarding in persoon, zal verleend worden, wanneer de misdaad wel lyfstraffelyk is, maar de informatien tegen den beschuldigden, aan den eenen kant, niet eenen zo hogen graad van waarschynlykheid bevatten, dat dezelve genoegzaam zyn tot apprehentie, en aan den anderen kant zo veel bezwaren, dat de Justitie eene personele verantwoording van den beschuldigden vordert.

Een gevangen of gedaagde of zyne nabestaande hebben het regt bewyzen van onschuld aan den Regter inteleveren, en wanneer de Regter, na afloop der verhooren, den beschuldigden onschuldig bevindt, of niet genoegzaam door de ingewonnen informatien overtuigd is, moet dezelve geheel of onder handtasting ontslagen worden; maar dat het geval niet zynde, zyn er drie middelen bepaald, om het crimineel Proces ten einde te brengen: het zy, namelyk, om den beschuldigden op zyne bekentenis, indien deze bestaat, en met de ingewonnen bewyzen overeenkomstig is, te veroordelen; het zy hem, ingeval hy niet beleden heeft, op die bewyzen, zo zy daartoe genoegzaam zyn, in het extra-ordinair Proces te Vonnissen; het zy hem te ontvangen in ordinair Proces; en ook weder opzigtelyk deze gevallen zyn de nodige regelen voorgeschreven.

De straf op de contumacie zal zyn, bannisement uit het Departement; maar niettegenstaande dit vonnis, blyft de openbare aanklager verpligt zyne informatien tot volkomenheid te brengen

AMSTERDAM den 24 April. Van den Helder wordt van den 23 dezer gemeld dat door de Hollandsche Kaper *de Dolphyn*, Kapt. Bakker, by het uitgaan van 't Gat van Tessel genomen en elhier binnen gebragt zyn de Schepen *de Koophandel*, Kapt. B. Jansen *de Vriendschap*, Kapt. A. L. Wittkop, eerstgemelde naar Bergen en laatstgemelde naar Fredrikstad gedestineerd.

Den 22 en 23 dezer is in Tessel niets binnen gekomen. Maar zyn naar Zee gezeild J. H. Koster, K. G. Ouwehand, L. Hendriks, H. C. Muller, J. Freehr, H. Tonningen, B. Jansf, H. Poppes en R. Jansf, naar Bergen.

Den 21 dito is in 't Vlie niets binnen gekomen; maar naar Zee gezeild P. Beurs, naar Fahrsund en H. Haantjes, naar Tonningen.

LEYDEN den 22 April. Curatoren der Koninglyke Universiteit, als daartoe, op de door hen gedane voordragt, door Z. M. gemagtigd zynde, hebben, in plaats van wylen den Hoogleeraar *Pestel*, den Heer Mr. *Jan Melchior Kemper*, Lid van het Koninglyk Institut en thans *Professor Ordinarius Juris Civilis* aan het *Athenæum Illustre* te Amsterdam, beroepen en aangesteld tot *Professor Ordinarius Juris Naturæ, Gentium & Publici Europæi, nec non Historiæ Europæi recentioris, inde a Maximiliano Imo.*, welke waardigheid men verneemt, dat door zyn' Hooggeleerden eerlang met eene plegtige Redevoering zal worden aanvaard.

De Parysche Brieven tot 21 dezer behelzen niets van belang. De 5 pCts. waren 78 en 40; de Bank-Actiën 1207 en 50.

*** Het GODSDIENSTIG ZANG-GEZELSCHAP, onder de Zinspreuk: *OEFENING LEERT*, te *Valkenburg*, zal op *Zondag* den 30. van *Grasmaand* 1809, des avonds ten *zes* uren, DE LENTE plegtig bezingen. — De gedrukte Cantate en Toegang-biljetten zyn te bekomen by de Boekhandelaars *J. van Thoir* en *J. Meerburg* te Leyden, als ook by den Schoolhouder *Fk. van der Veen* te Valkenburg.

*** Heden verloste van eene DOCHTER, myne geliefde Huisvrouw, W. P. VAN DER SPRENKEL.

ROTTERDAM den 21 April 1809.

Rd. B O E R.

*** Heden nademiddag, behaagde het den Almagtigen God, myn tedergeliefde Echtgenoot, den Wel-Ed. Gestr. Heer MARTINUS ADRIANUS VAN NIEL, in leven *Kapitein onder het 1ste Bataillon van het 6de Regiment Infanterie van Ligne*, ten dienste van *Z. M. de Koning van Holland*, na eene genoeglyke Echtverbindtenis van negen Jaaren, aan de gevolgen eener Ziekte van slegts vyf dagen, dit tydelyke met het eeuwige te doen verwisselen. — Zwaar treft my en myn eenig Zoontje dezen onverwagten slag; alleen de overtuiging dat zyn einde Zalig was, kan myne smarte leenigen. — Geeve door dezen thans gebruikelyken weg, van dit voor my zo smertelyk verlies, aan Bloedverwanten en Vrienden kennis, met verzoek van Condoleantiebrieven verschoond te blyven.

LEYDEN den 20 April 1809.

ANNETTE ANTOINETTE MAGTHILDE VAN BRONKHORST,
Weduwe V A N N I E L.

*** Heden morgen ten 10 uuren, overleed onze tedergeliefde Moeder en Schoonmoeder, MARTHA ARMENAULT, Weduwe HENDRIK WEYLAND, in den ouderdom van 78 en 1 half Jaar, na een langduurige verzwakking. Wy wenschen te berusten in dit voor ons zo treffend verlies, overtuigd zynde van haare Zalige verwisseling.

BERNS. DANL. WEYLAND.
ANNA ELISABETH WEYLAND, Geb. *van Homrigh*.
MARTHA IDA WEYLAND.

AMSTERDAM den 23 April 1809.

HOOG-HEEMRADEN *van* RHYNLAND zyn voorneemens op Woensdag den derden van Bloeimaand 1809, des voormiddags ten 10 uuren, op den Huize *Zwanenburg*, ten Halfwegen den Sparendamschen Dyk, in het openbaar te besteden:

De Leverantie van bezaagd en onbezaagd Eiken, Grenen en Vuuren HOUT; diverse soorten van gebakken STEENEN; 54 Tonnen Dordsche CEMENT; 28 Hoed SCHULPKALK; 14 Hoed STEENKALK; 2 Zakken STUIFKALK; 1400 Lasten ZAND; 1000 Lasten Grove PUIN; 350 Lasten Fyne PUIN; 400 Lasten Haarlemmer STEIGERAARDE; 7400 DYKHORDEN en 1200 Bosschen korte zogenaamde 10 voets PAALEN; als mede het Transport van circa 300 Lasten BALLASTSTEEN; het HERSTELLEN der buiten Dorssteeringe en Verhogen van den Spaarndamsche Dyk, in verscheide Perceelen, zoo als is afgebakend; benevens het Opmaken van eenige DYKSLOOTEN; mitsgaders het Aanvullen van het WIERHOOFD, liggende ten Halfwegen den Spaarndamschen Dyk. De Bestekken zullen 8 dagen voor het doen der Besteeding ter Lezing liggen ter Secretary van Rhynland, en in de Gemeenlands Huizen ten Halfwegen der Spaarndamschen Dyk en te Spaarndam. Nader onderrigting te bekomen by den Opziener van Rhynland P. DE LEEUW, op den Huize *Zwanenburg* voornt., en by den Onder-Opziener J. DE SAUVAGE, in het Gemeenlands Huis te Spaarndam.

*** De Eigenaaren van de SCHORREN van Hongersdyk, Goenje en den Mosselbank, gelegen by de Stad Goes in Zuidbeveland, en welke *Schorren* zullen uitmaaken de Polder, door *Zyne Majesteit der Koning van Holland*, *Lodewyks-Polder* genoemd; zyn voorneemens, om, in het openbaar, aan de Minst-eischende te BESTEEDEN; De VLET- en SCHUIJERWERKEN ter Omdyking van denzelven Polder, bestaande in ongeveer Zestienhonderd Roeden, en zulks in onderscheidene Perceelen; zullende de *Schuijergangen*, *Schuijerwagens*, *Schuijerplanken* en *Langegangen* of *Posten*, tot dit Werk benodigd; mitsgaders de Ryssen en andere *Materiaalen*, in de Kreeken en Blikken vereischt worden, door de Besteeders worden bezorgd. — Deze Besteeding zal geschieden den eersten Mey 1809, op Conditie van prompte betaaling in Specie, des middags ten twaalf uuren, in *de Goude Leeuw* te Goes; terwyl vier à vyf dagen voor de Besteeding behoorlyke aanwyzingen, op de *Schorren* voornoemt, gegeeven zullen worden.

*** Een BOEKDRUKKERS KNEGT, van goed gedrag, en zyn Werk wel verstaande, bestendig en vast Werk begeerende, adresseere zich ten spoedigste by den Boekverkooper F. BOHN te Haarlem. — By wien thans van de Pers gekomen is: ALLEREERSTE BEGINSELEN DER AARDRYKSKUNDE VOOR DE SCHOLEN, door H. C. S.: à 2 Stuivers. Dit Stukje is reeds dadelyk by de Uitgaaf op verscheide Schoolen ingevoerd.

Te Leyden, by de Wed. ANTHONY DE KLOPPER en ZOON, op de Breede Straat:

*** Die Eigenaar is van *drie denjarige* LAMMEREN, welke op laatstleden Donderdag den 20 April, gevonden zyn op de Cingel buiten de Maare Poort der Stad Leyden, gelieven zich te vervoegen by den *Commissaris van het Haarlemmer Veer*, aldaar, ten einde dezelve, tegen reftitutie der gevallen Onkosten, en op behoorlyk bewys van Eigendom, te kunnen terug krygen.

THOMAS AITTON, Makelaar, zal op Donderdag den 18 Mey 1809, des namiddags ten 5 uuren, te Amsterdam in de Brakke Groud, verkoopen: Een extra party fyne Haarl. gebleekte en andere witte LINNENS, Rokkestreepen, Plantilles Royales, blank Vlaams en Osnabrugs Linnen, Bonten, Lywaaten, Manufactuuren, en andere Goederen meer: breeder by Notitie.

*** GRONDIG ONDERWYS in de SCHILDER- en VERWKUNST, door LAMBERTUS SIMIS, Mr. *Schilder*, te Amsterdam. IIde *Deel*. Dit Deel, vervaardigd op dringend verzoek van een aantal Meesters Schilders, van onderscheidene Plaatsen, voornamelyk van *Amsterdam* en *Rotterdam*, kan niet dalaten dat genoegen te geven, 't welk het Ide Deel gegeven heeft; — behalven vele *Kunstgeleimen*, en *Vermeerderingen* en *Verbeteringen* van 't gezegde Ide Deel, vindt men in dit 2de gehandeld over de *nog onbekende Verwen*; het *Schilderen en Vernissen van Papier tot Behangsels*; *'t Glazenmaken*, enz. enz.: alles verrykt met een TOEGIFT des Auteurs, en BYDRAGEN, *Boofdkleuren*; *'t Lood*, enz. enz.: alles verrykt met een TOEGIFT des Auteurs, en BYDRAGEN, onder deselfs opzigt, uit het *Fransch* vertaald: zo dat de *Grondschilder* thans, in dit Werk, een *volkomen Handboek* voor de *Lerling* een *onwaarderbaar* MEESTER heeft. — Herzelve is gedrukt te *Amsterdam* by H. GARTMAN, in de Kalvestraat, en verder aldaar: à f 2. 4, te bekomen.

Van het eerste Deel zyn nog eenige Exemplaren à f 2. 4, te bekomen.